SPORAZUM

o sprejetju harmoniziranih tehničnih pravilnikov Združenih narodov za cestna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabijo na njih, in o pogojih za vzajemno priznavanje homologacij, podeljenih na podlagi teh pravilnikov Združenih narodov [1]

Revizija 3

PREAMBULA

POGODBENICE SO SE –

OB SPREJETJU ODLOČITVE o spremembi Sporazuma o sprejetju enotnih pogojev za homologacijo in vzajemno priznavanje homologacij opreme in delov motornih vozil, sklenjenega v Ženevi 20. marca 1958, kot je bil spremenjen 16. oktobra 1995, in

V ŽELJI po zmanjšanju tehničnih ovir za mednarodno trgovino z opredelitvijo harmoniziranih tehničnih pravilnikov ZN, ki jih morajo izpolnjevati določena cestna vozila, oprema in deli, da se lahko uporabljajo v njihovih državah ali regijah,

OB PREPOZNAVANJU pomembnosti varnosti, varstva okolja, energijske učinkovitosti in zaščite pred nedovoljeno uporabo cestnih vozil, opreme in delov, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabijo na njih, za razvoj pravilnikov, ki so tehnično in gospodarsko izvedljivi ter prilagojeni tehničnemu napredku,

V ŽELJI po uporabi teh pravilnikov ZN, kadar koli je to mogoče, v svojih državah ali regijah,

V ŽELJI po spodbujanju sprejemanja vozil, opreme in delov v svojih državah, če so jih v skladu s temi pravilniki ZN homologirali homologacijski organi druge pogodbenice,

V ŽELJI po vzpostavitvi mednarodne sheme za homologacijo celotnega vozila v okviru Sporazuma, da se povečajo prednosti posameznih pravilnikov ZN, priloženih k Sporazumu, in tako ustvarijo priložnosti za poenostavitev izvajanja s strani pogodbenic in širše sprejemanje vzajemnega priznavanja homologacij celotnih vozil, in

V ŽELJI po povečanju števila pogodbenic Sporazuma z izboljšanjem njegovega delovanja in zanesljivosti, da se zagotovi, da bo ostal ključni mednarodni okvir za harmonizacijo tehničnih pravilnikov v avtomobilskem sektorju –

DOGOVORILE O NASLEDNJEM:

Člen 1

1. Pogodbenice prek Upravnega odbora, ki ga sestavljajo vse pogodbenice, v skladu s poslovnikom, določenim v Dodatku k temu sporazumu, in na podlagi členov in odstavkov v nadaljevanju določijo pravilnike ZN za cestna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabljajo na njih. Vključeni so tudi pogoji za podelitev homologacij in njihovo vzajemno priznavanje, ki so namenjeni pogodbenicam, ki se odločijo za izvajanje pravilnikov v okviru homologacij.

V tem sporazumu:

Izraz „cestna vozila, oprema in deli“ pomeni vsa cestna vozila, opremo in dele, katerih značilnosti so povezane z varnostjo vozil, varstvom okolja, ohranjanjem energije in tehnologijo za zaščito pred nedovoljeno uporabo.

---

[1] Prejšnja naslova Sporazuma:
Sporazum o sprejetju enotnih pogojev za homologacijo in vzajemno priznavanje homologacij opreme in delov motornih vozil, sklenjen v Ženevi 20. marca 1958 (prvotna različica);
Sporazum o sprejetju enotnih tehničnih predpisov za kolesna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v kolesna vozila in/ali uporabijo na njih, in pogojih za vzajemno priznavanje homologacij, ki so dodeljene na podlagi teh predpisov, sprejet v Ženevi 5. oktobra 1995 (revizija 2).

Izraz „homologacija v skladu s pravilnikom ZN“ pomeni upravni postopek, s katerim homologacijski organi ene od pogodbenic po izvedbi potrebnih preverjanj izjavijo, da tip vozila, opreme ali dela, ki ga predloži proizvajalec, izpolnjuje zahteve določenega pravilnika ZN. Nato proizvajalec potrdi, da so vsa vozila, oprema ali deli, ki jih da v promet, enaki homologiranemu izdelku.

Izraz „homologacija celotnega vozila“ pomeni homologacijo, podeljeno v skladu z veljavnimi pravilniki ZN za cestna vozila, opremo in dele vozila, ki so vključeni v homologacijo celotnega vozila v skladu z določbami upravnega mednarodnega sistema za homologacijo celotnega vozila.

Izraz „različica pravilnika ZN“ pomeni pravilnik ZN, ki je bil lahko po sprejetju in vzpostavitvi spremenjen v skladu s postopki, opisanimi v tem sporazumu, zlasti v členu 12. Nespremenjen pravilnik ZN in pravilnik ZN po vključitvi kakršnih koli dodatnih sprememb se štejeta za ločeni različici navedenega pravilnika ZN.

Besedna zveza „pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN,“ pomeni, da pravilnik ZN začne veljati za pogodbenico. Pri tem imajo pogodbenice možnost, da ohranijo svojo nacionalno/regionalno zakonodajo. Po želji lahko nadomestijo svojo nacionalno/regionalno zakonodajo z zahtevami iz pravilnikov ZN, ki jih uporabljajo, vendar jih Sporazum k temu ne zavezuje. Vendar pogodbenice kot alternativno možnost ustreznemu delu svoje nacionalne/regionalne zakonodaje sprejmejo homologacije ZN, podeljene v skladu z najnovejšo različico pravilnikov ZN, ki jih uporabljajo v svoji državi/regiji. Pravice in obveznosti pogodbenic, ki uporabljajo pravilnik ZN, so podrobno opisane v različnih členih tega sporazuma.

Za uporabo pravilnikov ZN lahko obstajajo različni upravni postopki, ki so alternativna možnost homologaciji. Edini alternativni postopek, ki je splošno znan in se uporablja v nekaterih državah članicah Gospodarske komisije za Evropo, je samopotrjevanje, s katerim proizvajalec brez predhodnega upravnega nadzora potrdi, da je vsak izdelek, ki ga da v promet, v skladu z zadevnim pravilnikom ZN, pristojni upravni organi pa lahko z naključnim vzorčenjem na trgu preverijo, ali izdelki, potrjeni s samopotrjevanjem, izpolnjujejo zahteve zadevnega pravilnika ZN.

2. Upravni odbor sestavljajo vse pogodbenice v skladu s poslovnikom iz Dodatka.

Po določitvi pravilnika ZN v skladu s postopkom iz Dodatka ga Upravni odbor posreduje generalnemu sekretarju Združenih narodov (v nadaljnjem besedilu: generalni sekretar). Generalni sekretar nato čim prej obvesti pogodbenice o tem pravilniku ZN.

Pravilnik ZN se šteje za sprejetega, razen če v šestih mesecih od datuma, ko generalni sekretar o njem obvesti pogodbenice, več kot ena petina pogodbenic sporoči generalnemu sekretarju, da se s pravilnikom ZN ne strinja.

Pravilnik ZN se nanaša na:

(a) zadevna cestna vozila, opremo ali dele;

(b) tehnične zahteve, ki se po potrebi osredotočajo na zmogljivost in ne omejujejo zasnove ter ustrezno objektivno upoštevajo razpoložljive tehnologije, stroške in koristi in lahko vključujejo alternativne možnosti;

(c) preskusne metode, s katerimi se lahko potrdi skladnost z vsako zahtevo za zmogljivost;

(d) pogoje za podelitev homologacije in njeno vzajemno priznavanje, vključno s kakršnimi koli upravnimi določbami, homologacijskimi oznakami in pogoji za zagotavljanje skladnosti proizvodnje;

(e) datume začetka veljavnosti pravilnika ZN, vključno z datumom, ko lahko pogodbenice, ki ga uporabljajo, izdajo homologacije v skladu z navedenim pravilnikom ZN, in datumom začetka sprejemanja homologacij (če se razlikujeta);

(f) opisni list, ki ga predloži proizvajalec.

Pravilnik ZN lahko po potrebi vsebuje sklice na laboratorije, ki so jih akreditirali homologacijski organi in v katerih se izvajajo prevzemne kontrole tipov cestnih vozil, opreme ali delov, ki so predloženi v homologacijo.

Poleg zgoraj navedenih pravilnikov ZN ta sporazum določa vzpostavitev pravilnika ZN za uvedbo sistema za homologacijo celotnega vozila. Ta pravilnik ZN določa področje uporabe, upravne postopke in tehnične zahteve, katerih strogost se lahko v različici zadevnega pravilnika ZN razlikuje.

Ne glede na druge določbe iz členov 1 in 12 pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN o mednarodni shemi za homologacijo celotnega vozila, sprejme le homologacije, ki se podelijo v skladu z najstrožjimi zahtevami najnovejše različice zadevnega pravilnika ZN.

Ta sporazum vključuje tudi sezname upravnih in postopkovnih določb, ki veljajo za vse pravilnike ZN, priložene temu sporazumu, in vse pogodbenice, ki uporabljajo pravilnike ZN.

3. Po sprejetju pravilnika ZN generalni sekretar čim prej obvesti vse pogodbenice o njegovem sprejetju in pri tem navede, katere pogodbenice se niso strinjale ali pa so se strinjale, vendar pravilnika ZN ne nameravajo začeti uporabljati na datum začetka veljavnosti, in v zvezi s katerimi pravilnik ZN ne bo začel veljati.

4. Sprejet pravilnik ZN začne veljati na datume, določene v njem, kot pravilnik ZN, priložen temu sporazumu, za vse pogodbenice, ki niso sporočile svojega nestrinjanja ali namena, da ga ne bodo začele uporabljati na navedeni datum.

5. Pri predložitvi listine o pristopu lahko vsaka nova pogodbenica izjavi, da ne bo uporabljala določenih pravilnikov ZN, priloženih temu sporazumu, oziroma da ne bo uporabljala nobenega pravilnika ZN. Če v tem času poteka postopek iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena za osnutek pravilnika ZN ali sprejet pravilnik ZN, generalni sekretar obvesti novo pogodbenico o takem osnutku pravilnika ZN ali sprejetem pravilniku ZN, ki začne veljati kot pravilnik ZN za novo pogodbenico, razen če ta pogodbenica sporoči svoje nestrinjanje s sprejetim pravilnikom ZN v šestih mesecih po predložitvi listine o pristopu. Generalni sekretar obvesti vse pogodbenice o datumu začetka veljavnosti. Generalni sekretar jih obvesti tudi o vseh izjavah v zvezi z neuporabo določenih pravilnikov ZN, ki jih je izdala katera koli pogodbenica v skladu s pogoji iz tega odstavka.

6. Vsaka pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN, lahko kadar koli eno leto vnaprej obvesti generalnega sekretarja, da namerava prenehati uporabljati navedeni pravilnik ZN. Generalni sekretar o tem obvesti druge pogodbenice.

Homologacije, ki jih je navedena pogodbenica pred tem podelila v skladu z navedenim pravilnikom ZN, ostanejo veljavne, razen če se prekličejo v skladu z določbami iz člena 4.

Če pogodbenica preneha izdajati homologacije v skladu s pravilnikom ZN:

(a) še naprej ustrezno nadzoruje skladnost proizvodnje izdelkov, za katere je pred tem izdala homologacijo;

(b) sprejme potrebne korake iz člena 4, kadar jo pogodbenica, ki še naprej uporablja pravilnik ZN, opozori o neskladnosti;

(c) še naprej uradno obvešča druge pogodbenice o preklicu homologacij, kot je določeno v členu 5;

(d) še naprej podeljuje razširitve obstoječih homologacij.

7. Vsaka pogodbenica, ki ne uporablja pravilnika ZN, lahko kadar koli obvesti generalnega sekretarja, da ga namerava v prihodnje uporabljati, in pravilnik ZN bo za to pogodbenico začel veljati šestdeseti dan po tem obvestilu. Generalni sekretar obvesti vse pogodbenice o vsakem začetku veljavnosti pravilnika ZN za novo zadevno pogodbenico v skladu s pogoji iz tega odstavka.

8. Za pogodbenice, za katere velja pravilnik ZN, se v nadaljnjem besedilu uporablja izraz „pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN“.

Člen 2

1. Vsaka pogodbenica, ki uporablja pravilnike ZN predvsem v okviru homologacij, podeli homologacije in homologacijske oznake, opisane v vsakem pravilniku ZN za tipe cestnih vozil, opreme ali dele, ki jih zajema pravilnik ZN, če je tehnično usposobljena in izpolnjuje ureditve za zagotavljanje skladnosti izdelka s homologiranim tipom. Vsaka pogodbenica, ki podeli homologacijo, sprejme potrebne ukrepe, določene v seznamu 1, priloženem temu sporazumu, da preveri, ali so vzpostavljene ustrezne ureditve za zagotavljanje, da so cestna vozila, oprema in deli proizvedeni v skladu s homologiranim tipom.

2. Vsaka pogodbenica, ki izda homologacije v skladu s pravilnikom ZN, določi homologacijski organ za pravilnik ZN. Homologacijski organ je odgovoren za vse vidike homologacije v skladu z zadevnim pravilnikom ZN. Ta homologacijski organ lahko imenuje tehnične službe, da v njegovem imenu izvajajo preskušanje in inšpekcijske preglede, potrebne za preverjanja iz odstavka 1 tega člena. Pogodbenice zagotovijo, da se tehnične službe presodijo, imenujejo in priglasijo v skladu z zahtevami iz seznama 2, priloženega temu sporazumu.

3. Homologacije, homologacijske oznake in identifikatorji za tipe cestnih vozil, opreme in delov so določeni v pravilniku ZN in podeljeni v skladu s postopki iz seznamov 3–5, priloženih temu sporazumu.

4. Vsaka pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN, zavrne podelitev homologacij in homologacijskih oznak, ki jih zajema pravilnik ZN, če niso izpolnjeni zgoraj navedeni pogoji.

Člen 3

1. Cestna vozila, oprema ali deli, za katere je pogodbenica izdala homologacije v skladu s členom 2 tega sporazuma, se štejejo za skladne z ustreznim delom nacionalne zakonodaje vseh pogodbenic, ki uporabljajo zadevni pravilnik ZN.

2. Pogodbenice, ki uporabljajo pravilnike ZN, na podlagi vzajemnega priznavanja in v skladu z določbami iz členov 1, 8 in 12 ter vsemi posebnimi določbami iz zadevnih pravilnikov ZN sprejmejo homologacije, podeljene v skladu z zadevnimi pravilniki ZN, za dajanje na svoje trge brez dodatnega preskušanja, dokumentiranja, potrjevanja ali označevanja teh homologacij.

Člen 4

1. Če pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN, ugotovi, da določena cestna vozila, oprema ali deli s homologacijskimi oznakami, ki jih v skladu z zadevnim pravilnikom ZN izda ena od pogodbenic, niso skladni s homologiranimi tipi ali ne izpolnjujejo zahtev zadevnega pravilnika ZN, na to opozori homologacijski organ pogodbenice, ki je izdala homologacijo.

Pogodbenica, ki je izdala homologacijo, sprejme potrebne ukrepe za odpravo neskladnosti.

2. Če je razlog za neskladnost neizpolnjevanje tehničnih zahtev iz pravilnika ZN, kot je navedeno v členu 1(2)(b), pogodbenica, ki je izdala homologacijo, takoj obvesti vse ostale pogodbenice o položaju in jih redno obvešča o ukrepih, ki jih je sprejela in ki lahko po potrebi vključujejo preklic homologacije.

Po proučitvi morebitnega učinka na varnost vozil, varstvo okolja, ohranjanje energije in tehnologijo za zaščito pred nedovoljeno uporabo lahko pogodbenice prepovejo prodajo in uporabo takih cestnih vozil, opreme ali delov na svojem ozemlju, dokler se neskladnost ne odpravi. V tem primeru pogodbenice obvestijo sekretariat Upravnega odbora o sprejetih ukrepih. Za reševanje sporov med pogodbenicami se uporablja postopek iz člena 10(4).

3. Ne glede na določbe iz odstavka 1 tega člena, če se skladnost neskladnega izdelka, kot je navedeno v odstavku 2 tega člena, ne zagotovi v treh mesecih, pogodbenica, odgovorna za homologacijo, začasno ali trajno prekliče homologacijo. Izjemoma se lahko to obdobje podaljša za največ tri mesece, razen če temu nasprotuje ena pogodbenica ali več pogodbenic, ki uporabljajo zadevni pravilnik ZN. Če se obdobje podaljša, pogodbenica, ki je izdala homologacijo, v prvih treh mesecih obvesti vse pogodbenice, ki uporabljajo zadevni pravilnik ZN, da namerava podaljšati obdobje za odpravo neskladnosti, in utemelji razloge za podaljšanje.

4. Če je razlog za neskladnost neskladnost z upravnimi določbami, homologacijskimi oznakami, pogoji za skladnost proizvodnje ali opisnim listom, določenim v pravilniku ZN, kot je navedeno v členu 1(2)(d) in 1(2)(f), pogodbenica, ki je izdala homologacijo, začasno ali trajno prekliče homologacijo, če neskladnost ni bila odpravljena v šestih mesecih.

5. Odstavki 1–4 tega člena se uporabljajo tudi v primeru, če pogodbenica, odgovorna za izdajo homologacije, ugotovi, da določena cestna vozila, oprema ali deli s homologacijskimi oznakami niso skladni s homologiranimi tipi ali zahtevami iz pravilnika ZN.

Člen 5

1. Homologacijski organi vsake pogodbenice, ki uporablja pravilnik ZN, na zahtevo drugih pogodbenic pošljejo seznam cestnih vozil, opreme ali delov, za katere so zavrnili podelitev homologacij ali pa so jih preklicali.

2. Poleg tega po prejemu zahteve druge pogodbenice, ki uporablja pravilnik ZN, navedeni pogodbenici v skladu z določbami iz seznama 5, priloženega temu sporazumu, nemudoma pošlje kopijo vseh ustreznih informacij, na podlagi katerih je sprejela sklep o podelitvi, zavrnitvi podelitve ali preklicu homologacije cestnega vozila, opreme ali dela v skladu z navedenim pravilnikom ZN.

3. Papirni izvod lahko nadomesti elektronska datoteka v skladu s seznamom 5, priloženim temu sporazumu.

Člen 6

1. Pogodbenice tega sporazuma lahko postanejo države članice Gospodarske komisije za Evropo, države, ki so sprejete v Komisijo v posvetovalni funkciji v skladu z odstavkom 8 mandata Komisije, in organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, ki jih ustanovijo države članice Gospodarske komisije za Evropo in na katere so države članice prenesle pooblastila na področjih, ki jih obravnava ta sporazum, vključno s pooblastilom, da sprejmejo zavezujoče odločitve za svoje države članice.

Za določitev števila glasov iz odstavka 2 člena 1 in odstavka 2 člena 12 organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje glasujejo s številom glasov svojih držav članic, ki so članice Gospodarske komisije za Evropo.

2. Pogodbenice tega sporazuma lahko postanejo države članice Združenih narodov, ki se lahko vključijo v nekatere dejavnosti Gospodarske komisije za Evropo v skladu z odstavkom 11 mandata Komisije, in organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje držav, na katere so države članice prenesle pooblastila na področjih, ki jih obravnava ta sporazum, vključno s pooblastilom, da sprejmejo zavezujoče odločitve za svoje države članice.

Za določitev števila glasov iz odstavka 2 člena 1 in odstavka 2 člena 12 organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje glasujejo s številom glasov svojih držav članic, ki so članice Združenih narodov.

3. Nove pogodbenice, ki niso pogodbenice Sporazuma iz leta 1958, pristopijo k temu sporazumu tako, da generalnemu sekretarju predložijo listino po začetku veljavnosti tega sporazuma.

Člen 7

1. Ta sporazum začne veljati devet mesecev od dne, ko ga generalni sekretar posreduje vsem pogodbenicam Sporazuma iz leta 1958.

2. Ta sporazum ne začne veljati, če pogodbenice Sporazuma iz leta 1958 v šestih mesecih od dne, ko jim generalni sekretar posreduje navedeni sporazum, izrazijo kakršno koli nestrinjanje.

3. Za vsako novo pogodbenico, ki pristopi k temu sporazumu, začne ta sporazum veljati šestdeseti dan po predložitvi listine o pristopu.

Člen 8

1. Vsaka pogodbenica lahko odpove ta sporazum, tako da o tem obvesti generalnega sekretarja.

2. Odpoved začne veljati dvanajst mesecev od dne, ko je generalni sekretar obveščen o tem.

3. Vse homologacije, ki jih je podelila pogodbenica, ostanejo veljavne dvanajst mesecev od začetka veljavnosti odpovedi v skladu s členom 8(2).

Člen 9

1. Vsaka pogodbenica, kot je opredeljena v členu 6 tega sporazuma, lahko ob pristopu ali kadar koli po njem izjavi z obvestilom, ki ga naslovi na generalnega sekretarja, da se ta sporazum razširi na vsa ali katera koli ozemlja, za mednarodne odnose katerih je odgovorna. Sporazum začne veljati za ozemlja, navedena v obvestilu, šestdeseti dan po tem, ko je generalni sekretar obveščen o tem.

2. Vsaka pogodbenica, kot je opredeljena v členu 6 tega sporazuma, ki v skladu z odstavkom 1 tega člena izjavi, da se ta sporazum razširi na katero koli ozemlje, za mednarodne odnose katerega je odgovorna, ga lahko ločeno odpove za to ozemlje v skladu z določbami iz člena 8.

Člen 10

1. Vsak spor med dvema ali več pogodbenicami v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma pogodbenice poravnajo s pogajanji, če je to le mogoče.

2. Vsak spor, ki se ne poravna s pogajanji, se na zahtevo katere koli pogodbenice, udeležene v sporu, predloži v arbitražo enemu ali več razsodnikom, ki jih pogodbenice, udeležene v sporu, sporazumno izberejo. Če se v treh mesecih od zahteve za arbitražo pogodbenice, ki so udeležene v sporu, ne morejo sporazumeti o izbiri razsodnikov, lahko katera koli od njih zahteva, da generalni sekretar imenuje enega razsodnika, ki mu predloži spor v odločitev.

3. Odločitev razsodnikov, imenovanih v skladu z odstavkom 2 tega člena, je zavezujoča za pogodbenice, udeležene v sporu.

4. Vsak spor med dvema ali več pogodbenicami o razlagi ali uporabi pravilnikov ZN, priloženih temu sporazumu, se poravna s pogajanji v skladu s postopkom iz seznama 6, priloženega temu sporazumu.

Člen 11

1. Vsaka pogodbenica lahko ob pristopu k temu sporazumu izjavi, da odstavki 1–3 člena 10 Sporazuma zanjo niso zavezujoči. Odstavki 1–3 člena 10 niso zavezujoči za druge pogodbenice v zvezi z vsako pogodbenico, ki je izrazila tak pridržek.

2. Vsaka pogodbenica, ki je izrazila pridržek iz odstavka 1 tega člena, ga lahko kadar koli prekliče tako, da o tem obvesti generalnega sekretarja.

3. Dovoljen ni noben drug pridržek k temu sporazumu, njegovemu dodatku, seznamom in pravilnikom ZN, ki so mu priloženi, vendar lahko vsaka pogodbenica v skladu s pogoji iz odstavka 5 člena 1 izjavi, da ne namerava uporabljati določenih pravilnikov ZN oziroma da ne namerava uporabljati nobenega od njih.

Člen 12

Pravilniki ZN, priloženi temu sporazumu, se lahko spremenijo v skladu z naslednjim postopkom:

1. Spremembe pravilnikov ZN določi Upravni odbor, kot je opisano v odstavku 2 člena 1, v skladu s postopkom, navedenim v Dodatku.

   Po določitvi spremembe pravilnika ZN jo Upravni odbor sporoči izvršnemu sekretarju Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo. Izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo nato o tej spremembi čim prej obvesti pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN, in generalnega sekretarja.

2. Sprememba pravilnika ZN se šteje za sprejeto, razen če v šestih mesecih po datumu, ko je obveščen izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo, več kot ena petina pogodbenic, ki uporabljajo pravilnik ZN v času obvestila, sporoči generalnemu sekretarju, da se ne strinja s spremembo. Po sprejetju spremembe pravilnika ZN generalni sekretar čim prej razglasi, da je sprememba sprejeta in zavezujoča za tiste pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN.

3. Spremembe pravilnika ZN lahko med drugim vključujejo prehodne določbe v zvezi z začetkom veljavnosti spremenjenega pravilnika ZN, datum, do katerega pogodbenice sprejemajo homologacije v skladu s predhodno različico pravilnika ZN, in datum, od katerega pogodbenicam ni treba sprejemati homologacij, izdanih v skladu s predhodno različico spremenjenega pravilnika ZN.

4. Ne glede na to, da lahko prehodne določbe iz katere koli različice pravilnikov ZN določajo drugače, lahko pogodbenice tega sporazuma, ki uporabljajo pravilnike ZN, v skladu z določbami iz člena 2 kljub temu izdajo homologacije v skladu s starejšimi različicami pravilnikov ZN. Vendar v skladu z odstavkom 3 tega člena pogodbenicam, ki uporabljajo pravilnik ZN, ni treba sprejeti homologacij, izdanih v skladu s starejšimi različicami.

5. Vse pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN, razen pogodbenic, ki so generalnemu sekretarju sporočile, da nameravajo prenehati uporabljati pravilnik ZN, sprejmejo homologacije, podeljene v skladu z najnovejšo različico navedenega pravilnika ZN. Pogodbenica, ki je generalnemu sekretarju sporočila, da namerava prenehati uporabljati pravilnik ZN, eno leto, kot je navedeno v odstavku 6 člena 1, sprejema homologacije, podeljene v skladu z različicami pravilnika ZN, ki ga navedena pogodbenica uporablja ob posredovanju sporočila generalnemu sekretarju.

6. Pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN, lahko podeli izredno homologacijo v skladu s pravilnikom ZN za tip cestnega vozila, opreme ali dela, ki temelji na novi tehnologiji, če te nove tehnologije ne zajema obstoječ pravilnik ZN in če ni skladna z eno ali več zahtevami iz tega pravilnika ZN. V tem primeru se uporabljajo postopki iz seznama 7, priloženega temu sporazumu.

7. Če nova pogodbenica pristopi k temu sporazumu v obdobju med datumom, ko izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo obvesti pogodbenice o spremembi pravilnika ZN, in datumom njenega začetka veljavnosti, zadevni pravilnik ZN začne veljati za navedeno pogodbenico, razen če je v šestih mesecih od takrat, ko je generalni sekretar izdal obvestilo o pristopu, generalnega sekretarja obvestila, da se ne strinja s spremembo.

Člen 13

Besedilo Sporazuma in njegovega dodatka se lahko spremeni v skladu z naslednjim postopkom:

1. Vsaka pogodbenica lahko predlaga eno ali več sprememb k temu sporazumu in njegovemu dodatku. Besedilo vsake predlagane spremembe Sporazuma in njegovega dodatka se posreduje generalnemu sekretarju, ki ga posreduje vsem pogodbenicam in obvesti vse druge države, navedene v odstavku 1 člena 6 Sporazuma.

2. Vse predlagane spremembe, razposlane v skladu z odstavkom 1 tega člena, se štejejo za sprejete, če nobena pogodbenica ne izrazi pripombe v devetih mesecih od dne, ko generalni sekretar razpošlje predlagano spremembo.

3. Generalni sekretar čim prej obvesti vse pogodbenice o pripombi k predlagani spremembi. Če pogodbenica izrazi pripombo, se predlagana sprememba ne šteje za sprejeto in nima učinka. Če ni izražena nobena pripomba, sprememba začne veljati za vse pogodbenice tri mesece po poteku devetih mesecev iz odstavka 2 tega člena.

Člen 13a

1. Seznami upravnih in postopkovnih določb, priloženi temu sporazumu, se lahko spremenijo v skladu z naslednjim postopkom:

1.1. Spremembe seznamov upravnih in postopkovnih določb določi Upravni odbor, kot je navedeno v členu 1(1) in v skladu s postopkom iz člena 7 Dodatka k temu sporazumu.

1.2. Upravni odbor o spremembi seznamov upravnih in postopkovnih določb obvesti generalnega sekretarja. Generalni sekretar nato o tej spremembi čim prej obvesti pogodbenice, ki uporabljajo enega ali več pravilnikov ZN.

2. Sprememba seznamov upravnih in postopkovnih določb se šteje za sprejeto, če v šestih mesecih po obvestilu generalnega sekretarja nobena pogodbenica, ki uporablja enega ali več pravilnikov ZN, ne sporoči generalnemu sekretarju, da se ne strinja s spremembo.

3. Generalni sekretar čim prej obvesti vse pogodbenice Sporazuma, ki uporabljajo enega ali več pravilnikov ZN, o pripombi k predlagani spremembi. Če pogodbenica izrazi pripombo, se predlagana sprememba ne šteje za sprejeto in nima učinka. Če ni izražena nobena pripomba, sprememba začne veljati za vse pogodbenice, ki uporabljajo enega ali več pravilnikov ZN, tri mesece po poteku šestih mesecev iz odstavka 2 tega člena.

4. Novi seznam se obravnava kot sprememba seznamov upravnih in postopkovnih določb in se zato določi v skladu z istim postopkom, kot je naveden v tem členu.

Člen 14

1. V skladu z določbami tega sporazuma generalni sekretar obvesti pogodbenice o:

(a) pristopih v skladu s členom 6;

(b) datumih začetka veljavnosti tega sporazuma v skladu s členom 7;

(c) odpovedih v skladu s členom 8;

(d) obvestilih, prejetih v skladu s členom 9;

(e) izjavah in obvestilih, prejetih v skladu z odstavkoma 1 in 2 člena 11;

(f) začetku veljavnosti katerega koli novega pravilnika ZN in kakršne koli spremembe obstoječega pravilnika ZN v skladu z odstavki 2, 3, 5 in 7 člena 1 in odstavkom 2 člena 12;

(g) začetku veljavnosti kakršne koli spremembe Sporazuma, njegovega dodatka ali seznamov upravnih in postopkovnih določb v skladu z odstavkom 3 člena 13 oziroma odstavkom 3 člena 13a;

(h) prenehanju uporabe pravilnika ZN s strani pogodbenic v skladu z odstavkom 6 člena 1.

2. V skladu z določbami iz tega sporazuma in priloženih seznamov upravnih in postopkovnih določb izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo obvesti:

(a) generalnega sekretarja in pogodbenice o določitvi spremembe pravilnika ZN v skladu z odstavkom 2 člena 12;

(b) pogodbenice o sklepu Upravnega odbora o zahtevi za izredno homologacijo in nato o njenem sprejetju v skladu z odstavkom 5 seznama 7.

Člen 15

1. Če na dan začetka veljavnosti zgoraj navedenih določb potekajo postopki za sprejetje novega pravilnika ZN, predvideni v odstavkih 3 in 4 člena 1 predhodne različice Sporazuma, zadevni novi pravilnik ZN začne veljati v skladu z določbami iz odstavka 4 zadevnega člena.

2. Če na dan začetka veljavnosti zgoraj navedenih določb potekajo postopki za sprejetje spremembe pravilnika ZN, predvideni v odstavku 1 člena 12 predhodne različice Sporazuma, zadevna sprememba začne veljati v skladu z določbami iz zadevnega člena.

3. Če se vse pogodbenice Sporazuma strinjajo, se lahko vsak pravilnik ZN, sprejet v skladu s pogoji predhodne različice Sporazuma, obravnava kot sprejet v skladu z zgoraj navedenimi določbami.

Člen 16

Ta sporazum je bil sprejet v Ženevi v enem izvodu v angleščini, francoščini in ruščini, pri čemer so vsa besedila enako verodostojna.

DODATEK

Sestava in poslovnik Upravnega odbora

Člen 1

Upravni odbor sestavljajo vse pogodbenice spremenjenega sporazuma.

Člen 2

Izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo opravlja tajniške storitve za odbor.

Člen 3

Odbor vsako leto na prvem zasedanju izvoli predsednika in podpredsednika.

Člen 4

Generalni sekretar Združenih narodov skliče odbor pod pokroviteljstvom Gospodarske komisije za Evropo vsakič, ko je treba določiti nov pravilnik ZN, spremembo pravilnika ZN, priglasitev v skladu s postopkom za izredno homologacijo za nove tehnologije (določenim v seznamu 7) ali spremembo seznamov upravnih in postopkovnih določb.

Člen 5

O predlaganih novih pravilnikih ZN se glasuje. Vsaka država pogodbenica Sporazuma ima en glas. Za sprejemanje odločitev je potrebna sklepčnost vsaj polovice pogodbenic. Za določitev sklepčnosti organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, ki so pogodbenice Sporazuma, glasujejo s številom glasov svojih držav članic. Zastopnik organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje lahko preda glasove suverenih držav, ki jo sestavljajo. Novi osnutki pravilnikov ZN se določijo s štiripetinsko večino navzočih, ki glasujejo.

Člen 6

O predlaganih spremembah pravilnikov ZN se glasuje. Vsaka država pogodbenica Sporazuma, ki uporablja pravilnik ZN, ima en glas. Za sprejemanje odločitev je potrebna sklepčnost vsaj polovice pogodbenic, ki uporabljajo pravilnik ZN. Za določitev sklepčnosti organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, ki so pogodbenice Sporazuma, glasujejo s številom glasov svojih držav članic. Zastopnik organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje lahko preda glasove suverenih držav, ki jo sestavljajo in uporabljajo pravilnik ZN. Osnutki sprememb pravilnikov ZN se določijo s štiripetinsko večino navzočih, ki glasujejo.

Člen 7

O spremembah seznamov upravnih in postopkovnih določb, priloženih temu sporazumu, se glasuje. Vsaka pogodbenica Sporazuma, ki uporablja enega ali več pravilnikov ZN, ima en glas. Za sprejemanje odločitev je potrebna sklepčnost vsaj polovice pogodbenic Sporazuma, ki uporabljajo enega ali več pravilnikov ZN. Za določitev sklepčnosti organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, ki so pogodbenice Sporazuma, glasujejo s številom glasov svojih držav članic. Zastopnik organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje lahko preda glasove suverenih držav, ki jo sestavljajo in uporabljajo enega ali več pravilnikov ZN. Osnutki sprememb seznamov upravnih in postopkovnih določb se določijo s soglasjem navzočih, ki glasujejo.

Člen 8

O zahtevi pogodbenice glede pooblastila za podelitev predlagane izredne homologacije v zvezi z novimi tehnologijami se glasuje. Vsaka pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN, ima en glas. Za sprejemanje odločitev je potrebna sklepčnost vsaj polovice pogodbenic, ki uporabljajo pravilnik ZN. Za določitev sklepčnosti organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, ki so pogodbenice Sporazuma, glasujejo s številom glasov svojih držav članic. Zastopnik organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje lahko preda glasove suverenih držav, ki jo sestavljajo in uporabljajo pravilnik ZN. Pooblastilo za podelitev izredne homologacije za zadevno pogodbenico se določi s štiripetinsko večino navzočih, ki glasujejo.

Seznami upravnih in postopkovnih določb

Seznami upravnih in postopkovnih določb, navedeni v nadaljevanju, so priloženi Sporazumu iz leta 1958 ([1]) ter določajo upravne in postopkovne določbe, ki veljajo za vse pravilnike ZN, priložene Sporazumu iz leta 1958:

Seznam 1 Skladnost proizvodnih postopkov

Seznam 2 Presoja, imenovanje in priglasitev tehničnih služb

Seznam 3 Postopki za homologacije ZN

Seznam 4 Oštevilčevanje homologacij ZN

Seznam 5 Razpošiljanje dokumentacije o homologaciji

Seznam 6 Postopki za reševanje vprašanj v zvezi z razlago, povezanih z uporabo pravilnikov ZN in podelitvijo homologacij v skladu s temi pravilniki ZN

Seznam 7 Postopek za izredne homologacije v zvezi z novimi tehnologijami

Seznam 8 Splošni pogoji za virtualne preskusne metode

Seznam 1

Skladnost proizvodnih postopkov

Cilji

Cilj skladnosti proizvodnih postopkov je zagotoviti, da so vsa proizvedena cestna vozila, oprema ali deli skladni s homologiranim tipom.

Postopki neločljivo vključujejo presojo sistema vodenja kakovosti, v nadaljevanju imenovano „začetna presoja“, ter preverjanje predmeta homologacije in z izdelki povezane preglede, za katere se v nadaljevanju uporablja besedna zveza „ukrepi za skladnost izdelka“.

1. *Začetna presoja*

1.1. Homologacijski organ pogodbenice pred podelitvijo homologacije ZN preveri, ali obstajajo zadovoljivi ukrepi in postopki za zagotavljanje učinkovitega nadzora, da so cestna vozila, oprema ali deli v proizvodnji skladni s homologiranim tipom.

1.2. Smernice za presojanje vsebuje mednarodni standard ISO 19011:2002 – „Smernice za presojanje sistemov vodenja kakovosti in/ali sistemov ravnanja z okoljem“.

1.3. Zahtevo iz odstavka 1.1 je treba preveriti v skladu z zahtevami homologacijskega organa, ki podeljuje homologacijo ZN.

([1]) Sporazum o sprejetju harmoniziranih tehničnih pravilnikov ZN za cestna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabijo na njih, in o pogojih za vzajemno priznavanje homologacij, podeljenih na podlagi teh pravilnikov ZN.

Homologacijski organ, ki podeli homologacijo ZN, se zadovolji z začetno presojo in ukrepi za skladnost izdelka iz oddelka 2 v nadaljevanju, pri čemer se po potrebi upošteva eden od ukrepov, opisanih v odstavkih 1.3.1–1.3.3, ali delna oziroma celotna kombinacija teh ukrepov.

1.3.1. Dejansko začetno presojo in/ali preverjanje ukrepov za skladnost izdelka opravi homologacijski organ, ki podeli homologacijo ZN, ali tehnična služba, ki zastopa navedeni homologacijski organ.

1.3.1.1. Homologacijski organ lahko pri opredeljevanju obsega začetne presoje, ki jo je treba opraviti, upošteva razpoložljive informacije o:

(a) potrjevanju proizvajalca, ki je opisano v odstavku 1.3.3 v nadaljevanju, ki ni bil kvalificiran ali priznan na podlagi navedenega odstavka;

(b) v primeru homologacije ZN opreme ali delov presoje sistemov zagotavljanja kakovosti, ki jih v prostorih proizvajalcev opreme ali delov izvajajo proizvajalci vozil v skladu z eno ali več specifikacijami industrijskega sektorja, ki izpolnjujejo zahteve iz mednarodnega standarda ISO 9001:2008.

1.3.2. Dejansko začetno presojo in/ali preverjanje ukrepov za skladnost izdelka lahko izvede tudi homologacijski organ druge pogodbenice ali tehnična služba, ki jo navedeni homologacijski organ imenuje za ta namen, če ta pogodbenica uporablja vsaj iste pravilnike ZN, na katerih temelji homologacija ZN.

1.3.2.1. Homologacijski organ druge pogodbenice v takem primeru pripravi izjavo o skladnosti, v kateri navede področja in proizvodne obrate, ki jih je obravnaval kot pomembne za izdelke, ki se homologirajo, in za pravilnike ZN, v skladu s katerimi bodo ti izdelki homologirani.

1.3.2.2. Po prejemu vloge za izjavo o skladnosti homologacijskega organa pogodbenice, ki podeli homologacijo ZN, homologacijski organ druge pogodbenice nemudoma pošlje izjavo o skladnosti ali sporoči, da te izjave ne more izdati.

1.3.2.3. Izjava o skladnosti vsebuje vsaj naslednje podatke:

(a) skupino ali družbo (npr. XYZ Automotive);

(b) določeno organizacijo (npr. regionalna enota);

(c) obrate/proizvodna mesta (npr. tovarna motorjev 1 (v državi A) – tovarna vozil 2 (v državi B));

(d) obseg vozil/sestavnih delov (npr. vsi modeli kategorije M_1);

(e) področja presoje (npr. izdelava motorja, izdelava in montaža karoserije, izdelava vozila);

(f) pregledane dokumente (npr. poslovnik za kakovost in postopki kakovosti podjetja in zadevnega obrata);

(g) datum presoje (npr. revizija se je izvajala od dd. mm. llll do dd. mm. llll);

(h) načrtovan kontrolni obisk (npr. mm. llll);

1.3.3. Homologacijski organ lahko sprejme tudi potrjevanje proizvajalca v skladu z mednarodnim standardom ISO 9001:2008 (področje tega potrjevanja zajema izdelek, ki se homologira) ali enakovrednim akreditacijskim standardom, ki izpolnjuje zahteve glede začetne presoje iz odstavka 1.1. Proizvajalec zagotovi podrobne podatke o potrjevanju in se zaveže, da bo homologacijski organ obvestil o vseh revizijah v zvezi z veljavnostjo ali obsegom navedenega potrjevanja.

1.4. Za namen mednarodne sheme za homologacijo celotnega vozila ni treba ponavljati začetnih presoj, opravljenih za podelitev homologacij ZN za opremo in dele vozil, vendar jih je treba dopolniti s presojo, ki zajema področja, ki niso bila zajeta v prejšnjih presojah, zlasti v zvezi z izdelavo celotnega vozila.

2. *Ukrepi za skladnost izdelka*

2.1. Vsako vozilo, oprema ali del, homologiran v skladu s pravilnikom ZN, priloženim Sporazumu iz leta 1958, je izdelan tako, da izpolnjuje zahteve iz tega seznama in zadevnega pravilnika ZN, da se zagotovi skladnost s homologiranim tipom.

2.2. Homologacijski organ pogodbenice, ki podeli homologacijo v skladu s pravilnikom ZN, priloženim Sporazumu iz leta 1958, preveri, ali obstajajo zadostne ureditve in dokumentirani načrti za nadzor, o katerih sprejme dogovor s proizvajalcem za vsako homologacijo, da se v določenih intervalih opravijo preskusi ali povezana preverjanja, ki so potrebna za preverjanje stalne skladnosti s homologiranim tipom, vključno po potrebi s preskusi, določenimi v zadevnem pravilniku ZN.

2.3. Imetnik homologacije ZN zlasti:

2.3.1. zagotovi obstoj in uporabo postopkov za učinkovit nadzor skladnosti izdelkov (cestnih vozil, opreme ali delov) s homologiranim tipom;

2.3.1. dostopa do preskusne ali druge ustrezne opreme, ki je potrebna za preverjanje skladnosti vsakega homologiranega tipa;

2.3.3. zagotovi, da se podatki o rezultatih preskusov ali pregledov zabeležijo in da je priložena dokumentacija na voljo tako dolgo, kot je določeno v dogovoru s homologacijskim organom. To obdobje ni daljše od desetih let;

2.3.4. analizira rezultate vsake vrste preskusa ali pregleda, da se preveri in zagotovi stabilnost značilnosti izdelka, pri čemer je dopustno odstopanje industrijske proizvodnje;

2.3.5. zagotovi, da se za vsak tip izdelka opravijo vsaj pregledi, določeni v tem seznamu, in preskusi, določeni v veljavnih pravilnikih ZN;

2.3.6. zagotovi, da se za vsako serijo vzorcev ali preskušancev, ki kažejo neskladnost pri vrsti zadevnega preskusa, izvedejo dodatno vzorčenje in preskusi. Sprejmejo se vsi potrebni ukrepi, da se znova vzpostavi skladnost proizvodnje teh izdelkov.

3. *Ukrepi za nadaljnje preverjanje*

3.1. Organ, ki podeli homologacijo ZN, lahko kadar koli preveri metode preverjanja skladnosti, ki se uporabljajo v vsakem proizvodnem obratu.

3.1.1. Običajen ukrep je spremljanje nadaljnje učinkovitosti postopkov iz odstavkov 1 in 2 (začetne presoje in ukrepov za skladnost izdelka) tega seznama.

3.1.1.1. Za nadzorne dejavnosti, ki jih izvajajo tehnične službe (kvalificirane ali priznane, kot je določeno v odstavku 1.3.3), se šteje, da izpolnjujejo zahteve iz odstavka 3.1.1 v zvezi s postopki, uvedenimi pri začetni presoji.

3.1.1.2. Ta preverjanja (ki niso preverjanja iz odstavka 3.1.1.1) homologacijski organ izvaja tako pogosto, da zagotovi, da se ustrezna preverjanja, ki se uporabljajo v skladu z odstavkoma 1 in 2 tega seznama, pregledujejo v intervalih, ki temeljijo na metodologiji ocene tveganja, skladni z mednarodnim standardom ISO 31000:2009 „Obvladovanje tveganja – Načela in smernice“, in v vsakem primeru najmanj vsaka tri leta. Ta metodologija bi morala upoštevati zlasti vsako neskladnost, na katero pogodbenice opozorijo v skladu s členom 4 Sporazuma iz leta 1958.

3.2. Pri vsakem pregledu se inšpektorju zagotovijo evidence o preskusih in preverjanjih ter proizvodnji, zlasti evidence o preskusih ali preverjanjih, ki so dokumentirani v skladu z odstavkom 2.2.

3.3. Inšpektor lahko naključno izbere vzorce, ki se preskusijo v laboratoriju proizvajalca ali prostorih tehnične službe. V tem primeru se izvedejo samo fizični preskusi. Najmanjše število vzorcev se lahko določi na podlagi rezultatov lastnega preverjanja proizvajalca.

3.4. Če se zdi, da je raven kontrole nezadovoljiva ali da je treba preveriti veljavnost preskusov, ki se izvedejo v skladu z odstavkom 3.2, inšpektor izbere vzorce, ki jih pošlje tehnični službi, da izvede fizične preskuse.

3.5. Če so rezultati inšpekcijskega pregleda oziroma spremljanja nezadovoljivi, homologacijski organ zagotovi, da se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za čim hitrejšo ponovno vzpostavitev skladnosti proizvodnje.

Seznam 2

Prvi del

Presoja, imenovanje in priglasitev tehničnih služb

1. *Imenovanje tehničnih služb*

1.1. Če homologacijski organ imenuje tehnično službo, ta izpolnjuje določbe iz tega seznama.

1.2. Tehnične službe same izvajajo ali nadzirajo preskuse, potrebne za homologacijo ali inšpekcijske preglede, določene v pravilnikih ZN, razen če so posebej dovoljeni alternativni postopki. Tehnične službe ne smejo opravljati preskusov ali inšpekcijskih pregledov, za katere niso bile ustrezno imenovane.

Delovanje tehničnih služb in kakovost preskusov in inšpekcijskih pregledov, ki jih izvajajo, zagotavljata, da se ustrezno preveri skladnost izdelkov, za katere se zahteva homologacija ZN, z zahtevami veljavnih pravilnikov ZN, za katere so imenovane tehnične službe.

1.3. Tehnične službe so imenovane glede na eno ali več od naslednjih štirih kategorij dejavnosti, odvisno od njihovega področja pristojnosti:

(a) kategorija A: tehnične službe, ki v svojih prostorih izvajajo preskuse iz pravilnikov ZN;

(b) kategorija B: tehnične službe, ki nadzirajo preskuse iz pravilnikov ZN, ki se izvajajo v prostorih proizvajalca ali prostorih tretje osebe;

(c) kategorija C: tehnične službe, ki redno presojajo in spremljajo postopke proizvajalca za nadzor skladnosti proizvodnje;

(d) kategorija D: tehnične službe, ki nadzirajo ali izvajajo preskuse ali inšpekcijske preglede v okviru nadzora skladnosti proizvodnje.

1.4. Tehnične službe dokažejo, da so ustrezno usposobljene ter imajo specifično tehnično znanje in dokazane izkušnje na posebnih področjih, ki jih zajemajo pravilniki ZN, za katere so imenovane.

Poleg tega tehnične službe izpolnjujejo standarde iz drugega dela tega seznama, ki so relevantni za kategorije dejavnosti, za katere so imenovane, vendar niso nujno odobrene/akreditirane v skladu z njimi.

Tehnične službe zagotovijo, da so neodvisne in da nanje ne vplivajo zainteresirane strani, ki bi lahko negativno vplivale na nepristranskost in kakovost preskusov in inšpekcijskih pregledov.

Tehnične službe imajo dostop do preskusnih obratov in merilnih naprav, potrebnih za nadzor ali izvajanje preskusov ali inšpekcijskih pregledov iz pravilnikov ZN, za katere so imenovane tehnične službe.

1.5. Homologacijski organ lahko deluje kot tehnična služba za eno ali več dejavnosti iz odstavka 1.3. Če je homologacijski organ v vlogi tehnične službe imenovan v skladu z nacionalnim pravom pogodbenice in ga ta financira, se zagotovi skladnost z določbami iz tega seznama ali s pravili, enakovrednimi določbam iz odstavkov 1 in 2 ter odstavka 3.4 tega seznama. Enako velja za tehnične službe, ki so bile imenovane z nacionalnim pravom pogodbenice in ki jih financira vlada navedene pogodbenice, ki tudi nadzoruje njihovo upravljanje. Enakovredna pravila zagotavljajo isto raven zmogljivosti in neodvisnosti.

1.6. Ne glede na odstavek 3.3 je lahko proizvajalec ali njegov zastopnik, ki deluje v njegovem imenu, imenovan kot tehnična služba za dejavnosti kategorije A le za tiste pravilnike ZN, ki vsebujejo določbo glede takega imenovanja. V tem primeru se taka tehnična služba ne glede na odstavek 1.4 akreditira v skladu s standardi iz odstavka 1 drugega dela tega seznama.

1.7. Subjekti iz odstavkov 1.5 in 1.6 so skladni z določbami iz odstavka 1.

2. *Presoja usposobljenosti tehničnih služb*

2.1. Usposobljenost iz odstavka 1 se dokaže v poročilu o presoji, ki ga pripravi pristojni organ ([1]). Vključuje lahko potrdilo o akreditaciji, ki ga izda akreditacijski organ.

2.2. Presoja iz odstavka 2.1. se opravi v skladu z določbami iz tretjega dela tega seznama.

Poročilo o presoji se pregleda najpozneje po treh letih.

2.3. Poročilo o presoji se na zahtevo predloži sekretariatu UN/ECE in pogodbenicam.

2.4. Homologacijski organ v vlogi tehnične službe dokaže skladnost z dokumentarnimi dokazili.

To vključuje presojo, ki jo opravijo revizorji, ki so neodvisni od dejavnosti, ki se presojajo. Ti revizorji lahko pripadajo isti organizaciji, če so neodvisni od osebja, ki izvaja dejavnosti, ki se presojajo.

2.5. Proizvajalec ali njegov zastopnik, ki deluje v njegovem imenu, ki je imenovan za tehnično službo, upošteva ustrezne določbe iz odstavka 2.

3. *Postopki priglasitve*

3.1. Pogodbenice sekretariatu UN/ECE priglasijo ime, naslov, vključno z elektronskim naslovom, in kategorijo dejavnosti vsake imenovane tehnične službe. Sekretariatu UN/ECE priglasijo tudi vse dodatne spremembe teh podatkov.

V priglasitvi je navedeno, za katere pravilnike ZN so bile imenovane tehnične službe.

3.2. Tehnična služba lahko izvaja dejavnosti, opisane v odstavku 1, za namene homologacije ZN le, če je bila priglašena sekretariatu UN/ECE.

3.3. Več pogodbenic lahko imenuje in priglasi isto tehnično službo, ne glede na kategorijo dejavnosti, ki jo izvaja.

([1]) „Pristojni organ“ je homologacijski ali imenovani organ oziroma ustrezni akreditacijski organ, ki deluje v njunem imenu.

3.4. Sekretariat UN/ECE na svojem spletnem mestu objavi seznam in kontaktne podatke homologacijskih organov in tehničnih služb.

Drugi del

Standardi, ki jih izpolnjujejo tehnične službe iz odstavkov 1 do 3.4 prvega dela tega seznama

1. *Dejavnosti v zvezi s preskušanjem za homologacijo ZN, ki se izvaja v skladu s pravilniki ZN*

1.1. Kategorija A (preskusi, ki se opravijo v lastnih prostorih):

ISO/IEC 17025:2005 v zvezi s splošnimi zahtevami za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev.

Tehnična služba, imenovana za dejavnosti kategorije A, lahko preskuse v skladu s pravilniki ZN, za katere je bila imenovana, opravlja ali nadzira v prostorih proizvajalca ali njegovega zastopnika.

1.2. Kategorija B (nadzor preskusov, ki se opravijo v prostorih proizvajalca ali njegovega zastopnika):

ISO/IEC 17020:2012 v zvezi s splošnimi merili za delovanje različnih organov, ki izvajajo kontrolo.

Tehnična služba pred opravljanjem ali nadzorom vsakega preskusa v prostorih proizvajalca ali njegovega zastopnika preveri, ali so prostori, v katerih se opravlja preskus, in merilne naprave skladni z ustreznimi zahtevami iz odstavka 1.1.

2. *Dejavnosti, povezane s skladnostjo proizvodnje*

2.1. Kategorija C (postopek začetne presoje in nadzornih revizij sistema vodenja kakovosti proizvajalca):

ISO/IEC 17021:2011 v zvezi z zahtevami za organe, ki presojajo in certificirajo sisteme vodenja.

2.2. Kategorija D (kontrola ali preskušanje proizvodnih vzorcev ali nadzorovanje teh dejavnosti):

ISO/IEC 17020:2012 v zvezi s splošnimi merili za delovanje različnih organov, ki izvajajo kontrolo.

Tretji del

Postopek presoje tehničnih služb

1. *Namen*

1.1. V tem delu seznama 2 so določeni pogoji, v skladu s katerimi pristojni organ iz odstavka 2 prvega dela tega seznama izvaja postopek presoje tehničnih služb.

1.2. Te zahteve se smiselno uporabljajo za vse tehnične službe ne glede na njihov pravni status (neodvisna organizacija, proizvajalec ali homologacijski organ v vlogi tehnične službe).

2. *Načela presoje*

Presoja temelji na številnih načelih:

(a) neodvisnosti, ki je osnova za nepristranskost in objektivnost ugotovitev,

(b) pristopa na podlagi dokazov, ki zagotavlja zanesljive in ponovljive ugotovitve.

Revizorji izkazujejo zaupanje in integriteto ter spoštujejo zaupnost in molčečnost. O svojih ugotovitvah in sklepih poročajo verodostojno in točno.

3. *Sposobnosti revizorjev*

3.1. Presoje lahko izvajajo le revizorji s tehničnim in upravnim znanjem, potrebnim za ta namen.

3.2. Revizorji so usposobljeni posebej za dejavnosti presojanja. Poleg tega imajo posebno znanje o tehničnem področju, na katerem bo tehnična služba izvajala dejavnosti.

3.3. Brez poseganja v določbe iz odstavkov 3.1 in 3.2 presojo iz odstavka 2.5 prvega dela tega seznama izvedejo revizorji, ki so neodvisni od dejavnosti, za katere se izvaja presoja.

4. *Vloga za imenovanje*

4.1. Ustrezno pooblaščeni predstavnik tehnične službe, ki predloži vlogo, pristojnemu organu predloži uradno vlogo. Vloga vsebuje vsaj:

(a) splošne značilnosti tehnične službe, vključno z gospodarskim subjektom, imenom, naslovi, pravnim statusom ter človeškimi in tehničnimi viri;

(b) podroben opis usposobljenosti osebja, ki je odgovorno za preskuse, in vodstvenega osebja, vključno z življenjepisi, kot jo potrjujeta izobrazba in strokovna usposobljenost;

(c) poleg tega tehnične službe, ki uporabljajo virtualne preskusne metode, predložijo dokazila o usposobljenosti za delo v računalniško podprtem okolju;

(d) splošne podatke o tehnični službi, npr. njene dejavnosti, njen položaj v večjem gospodarskem subjektu, če je del takega gospodarskega subjekta, in naslove vseh lokacij, na katerih deluje in ki bodo zajete v področje imenovanja;

(e) soglasje o izpolnjevanju zahtev za imenovanje in drugih obveznosti tehnične službe, kot so določene v ustreznih pravilnikih ZN, za katere je imenovana;

(f) opis storitev v zvezi s presojo skladnosti, ki jih tehnična služba izvaja v okviru veljavnih pravilnikov ZN, in seznam pravilnikov ZN, za katere je tehnična služba zaprosila za imenovanje, vključno z omejitvami zmogljivosti, kjer je to primerno;

(g) izvod priročnika za zagotavljanje kakovosti ali primerljivih predpisov za delovanje tehnične službe.

4.2. Pristojni organ pregleda, ali so informacije, ki mu jih je predložila tehnična služba, ustrezne.

4.3. Tehnična služba obvesti homologacijski organ o vseh spremembah informacij, predloženih v skladu z odstavkom 4.1.

5. *Pregled virov*

Pristojni organ pregleda svojo usposobljenost za presojo tehnične službe, in sicer v smislu svoje politike, pristojnosti ter razpoložljivosti ustreznih revizorjev in strokovnjakov.

6. *Sklepanje pogodb o presoji s podizvajalci*

6.1. Pristojni organ lahko za dele presoje sklene pogodbo z drugim imenovanim organom ali zaprosi za podporo tehnične strokovnjake drugih pristojnih organov. Tehnična služba, ki predloži vlogo, se mora strinjati s temi podizvajalci in strokovnjaki.

6.2. Pristojni organ upošteva potrdila o akreditaciji z ustreznim obsegom, da lahko izvede celovito presojo tehnične službe.

7. *Priprave na presojo*

7.1. Pristojni organ uradno imenuje skupino za presojo. Pri tem poskrbi, da se pri vsaki presoji zagotovi ustrezno strokovno znanje. Skupina kot celota ima zlasti:

(a) ustrezno znanje s posebnega področja, za katerega se predlaga imenovanje, in

(b) zadostno razumevanje za zanesljivo presojo usposobljenosti tehnične službe, ki deluje na področju imenovanja.

7.2. Pristojni organ jasno opredeli nalogo, ki jo dodeli skupini za presojo. Naloga skupine za presojo je pregledati dokumente, ki jih je predložila tehnična služba, ki je predložila vlogo, in izvesti presojo na kraju samem.

7.3. Pristojni organ se skupaj s tehnično službo in dodeljeno skupino za presojo dogovori o datumu in časovnem načrtu presoje. Vendar pa je pristojni organ odgovoren za določitev datuma, ki je v skladu z načrtom nadzora in ponovne presoje.

7.4. Pristojni organ poskrbi, da ima skupina za presojo na voljo ustrezne dokumente o merilih, evidenco o prejšnjih presojah ter ustrezne dokumente in evidence tehnične službe.

8. *Presoja na kraju samem*

Skupina za presojo izvede presojo tehnične službe v prostorih tehnične službe, v katerih se izvaja ena ali več ključnih dejavnosti, in po potrebi na kraju samem na drugih izbranih lokacijah, na katerih deluje tehnična služba.

9. *Analiza ugotovitev in poročilo o presoji*

9.1. Skupina za presojo analizira vse ustrezne informacije in dokazila, pridobljena pri pregledu dokumentov in evidenc ter pri presoji na kraju samem. Analiza je dovolj obsežna, da skupina lahko ugotovi stopnjo usposobljenosti tehnične službe in skladnost z zahtevami za imenovanje.

9.2. Postopki poročanja pristojnega organa zagotavljajo, da so izpolnjene zahteve v nadaljevanju.

9.2.1. Preden skupina za presojo zapusti mesto presoje, se sestane s tehnično službo. Na tem sestanku skupina za presojo predloži pisno in/ali ustno poročilo o ugotovitvah, sprejetih na podlagi analize. Tehnična služba lahko zastavi vprašanja v zvezi z ugotovitvami, vključno z morebitnimi neskladnostmi in njihovo podlago.

9.2.2. Pisno poročilo o rezultatu presoje se takoj predloži tehnični službi. Poročilo o presoji vsebuje pripombe o usposobljenosti in skladnosti, opredelijo pa se tudi morebitne neskladnosti, ki jih je treba odpraviti za zagotovitev skladnosti z zahtevami za imenovanje.

9.2.3. Tehnična služba je pozvana, naj v določenem roku odgovori na poročilo o presoji in opiše posebne ukrepe, ki jih je ali pa jih bo sprejela za odpravo opredeljenih neskladnosti.

9.3. Pristojni organ zagotovi, da so odgovori tehnične službe zadovoljivi in učinkoviti za odpravo neskladnosti. Če so odgovori tehnične službe nezadovoljivi, se zahtevajo dodatne informacije. Poleg tega se lahko zahtevajo dokazila o učinkovitem izvajanju sprejetih ukrepov ali pa se izvede naknadna presoja, s katero se preveri učinkovitost izvajanja korektivnih ukrepov.

9.4. Poročilo o presoji vsebuje vsaj:

(a) enotno identifikacijo tehnične službe;

(b) datume presoj na kraju samem;

(c) imena revizorjev in/ali strokovnjakov, ki sodelujejo pri presoji;

(d) enotno identifikacijo vseh prostorov, vključenih v presojo;

(e) predlagano področje imenovanja, za katerega se izvaja presoja;

(f) izjavo o ustreznosti notranje organizacije in postopkov, ki jih je sprejela tehnična služba, ki podpira njeno usposobljenost na podlagi izpolnjevanja zahtev za imenovanje;

(g) informacije o odpravi vseh neskladnosti;

(h) priporočilo, ali naj bo vložnik imenovan oziroma potrjen kot tehnična služba, in področje imenovanja.

10. *Podelitev/potrditev imenovanja*

10.1. Homologacijski organ nemudoma sprejme sklep, ali bo podelil, potrdil ali razširil imenovanje na podlagi poročil in vseh drugih ustreznih informacij.

10.2. Homologacijski organ izda potrdilo tehnični službi. To potrdilo vsebuje:

(a) ime in logotip homologacijskega organa;

(b) enotno identifikacijo imenovane tehnične službe;

(c) datum pravnomočnosti imenovanja in datum poteka veljavnosti;

(d) kratko navedbo ali sklic na področje imenovanja (veljavne pravilnike ZN ali njihove dele);

(e) izjavo o skladnosti in sklic na ta seznam.

11. *Ponovna presoja in nadzor*

11.1. Ponovna presoja je podobna začetni presoji, vendar se upoštevajo tudi izkušnje, pridobljene s prejšnjimi presojami. Nadzorne presoje na kraju samem so manj obsežne od ponovnih presoj.

11.2. Pristojni organ pripravi načrt ponovne presoje in nadzora za vsako imenovano tehnično službo, tako da se reprezentativni vzorci področja imenovanja redno presojajo.

Interval med bodisi ponovnimi bodisi nadzornimi presojami na kraju samem je odvisen od dokazane stabilnosti tehnične službe.

11.3. Če se med nadzorom ali ponovnimi presojami odkrijejo neskladnosti, pristojni organ določi stroge roke za izvedbo korektivnih ukrepov.

11.4. Če se korektivni ukrepi ali ukrepi za izboljšanje ne sprejmejo v dogovorjenem roku ali niso zadostni, pristojni organ sprejme ustrezne ukrepe, npr. izvede nadaljnjo presojo ali začasno razveljavi/prekliče imenovanje za eno ali več dejavnosti, za katere je bila imenovana tehnična služba.

11.5. Če pristojni organ sprejme sklep, da bo začasno razveljavil ali preklical imenovanje tehnične službe, jo o tem obvesti s priporočeno pošto in ustrezno obvesti sekretariat UN/ECE. Pristojni organ v vsakem primeru sprejme vse potrebne ukrepe za zagotavljanje neprekinjenosti dejavnosti, ki jih je izvajala tehnična služba.

12. *Evidence o imenovanih tehničnih službah*

12.1. Pristojni organ vodi evidenco o tehničnih službah, s čimer dokaže, da so bile zahteve za imenovanje, vključno z usposobljenostjo, dejansko izpolnjene.

12.2. Pristojni organ hrani evidenco o tehničnih službah na varnem, da se zagotovi zaupnost.

12.3. Evidence o tehničnih službah vključujejo vsaj:

(a) ustrezno korespondenco,

(b) evidence in poročila o presojah,

(c) kopije potrdil o imenovanju.

Seznam 3

Postopki za homologacijo ZN

1. *Vloga za homologacijo ZN in njeno izvajanje*

1.1. Vlogo za homologacijo ZN homologacijskemu organu pogodbenice predložita proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik (v nadaljnjem besedilu: vložnik).

1.2. Za določen tip vozila, opreme ali dela se lahko predloži le ena vloga in le v eni pogodbenici, ki uporablja pravilnike ZN, v skladu s katerimi se zaprosi homologacija ZN. Za vsak tip, ki se homologira, se predloži ločena vloga.

1.3. Vlogi se priložijo informacije, kot so določene v pravilnikih ZN, v skladu s katerimi se zaprosi homologacija. Te informacije vsebujejo podroben opis specifičnih značilnosti tipa, ki se homologira, vključno po potrebi z risbami, diagrami in slikami.

1.4. Homologacijski organ lahko na podlagi utemeljene zahteve od vložnika zahteva, da predloži vse dodatne informacije, potrebne za sprejetje odločitve o potrebnih homologacijskih preskusih ali lažjo izvedbo navedenih preskusov.

1.5. Vložnik da homologacijskemu organu na voljo vsa cestna vozila, opremo ali dele, ki so potrebni za izvedbo navedenih preskusov iz pravilnikov ZN, v skladu s katerimi se zaprosi homologacija.

1.6. Skladnost z zahtevami iz pravilnikov ZN se dokaže z ustreznimi preskusi, ki se izvedejo na cestnih vozilih, opremi ali delih, reprezentativnih za tip, ki se homologira.

Homologacijski organ uporabi načelo „preskušanja pod najslabšimi pogoji“ in izbere varianto ali različico določenega tipa, ki za namene preskušanja predstavlja tip, ki se homologira pod najslabšimi pogoji. Sprejeta odločitev in njena utemeljitev sta dokumentirani v dokumentaciji o homologaciji.

Vendar lahko vložnik v dogovoru s homologacijskim organom izbere vozilo, opremo ali del, ki ni reprezentativen za tip, ki se homologira, vendar združuje številne najbolj neugodne lastnosti glede na stopnjo zmogljivosti, določeno v pravilnikih ZN (preskušanje pod najslabšimi pogoji). V pomoč pri sprejemanju odločitev o izbiri za preskušanje pod najslabšimi pogoji se lahko uporabijo virtualne preskusne metode.

1.7. Homologacijske preskuse izvedejo ali nadzorujejo tehnične službe. Preskusni postopki ter posebna oprema in orodje, ki se uporabijo, so navedeni v pravilnikih ZN.

1.8. Kot alternativna možnost preskusnim postopkom iz odstavkov 1.6 in 1.7 se lahko na zahtevo vložnika uporabi virtualno preskušanje, če je to določeno v zadevnih pravilnikih ZN in če so izpolnjeni splošni pogoji iz seznama 8, priloženega Sporazumu iz leta 1958.

1.9. Pogodbenice homologacije izdajo le, če so izpolnjene zahteve glede skladnosti proizvodnje iz seznama 1, priloženega Sporazumu iz leta 1958.

1.10. Ko je bilo s homologacijskimi preskusi dokazano, da je tip skladen s tehničnimi zahtevami pravilnika ZN, se za navedeni tip podeli homologacija, poleg tega pa se vsakemu tipu podelita homologacijska številka v skladu s seznamom 4, priloženim Sporazumu iz leta 1958, in homologacijska oznaka v skladu s posebnimi določbami zadevnega pravilnika ZN.

1.11. Homologacijski organ zagotovi, da dokumentacija o homologaciji vključuje:

(a) evidenco o izbiri subjekta za preskušanje pod najslabšimi pogoji in utemeljitev te izbire. Vključuje lahko informacije, ki jih je predložil proizvajalec;

(b) evidenco vsake pomembne tehnične razlage, različnih uporabljenih preskusnih metod ali uvedene nove tehnologije;

(c) poročilo o preskusu tehnične službe, ki vključuje zabeležene vrednosti, dosežene pri meritvah in preskusih, kot je določeno v pravilniku ZN;

(d) opisne liste proizvajalca, v katerih so ustrezno podrobno opisane značilnosti tipa, ki se homologira;

(e) izjavo o skladnosti z zahtevami glede skladnosti proizvodnje iz seznama 1, priloženega Sporazumu iz leta 1958, v kateri je podrobno opisano, katere ureditve iz odstavka 1.3 seznama 1, priloženega Sporazumu iz leta 1958, so se upoštevale kot osnova za začetno presojo, poleg tega pa so navedeni datum začetne presoje in vse nadzorne dejavnosti;

(f) potrdilo o homologaciji.

2. *Spremembe homologacij ZN*

2.1. Proizvajalec, ki je imetnik homologacije ZN za svoje vozilo, opremo ali del, nemudoma obvesti pogodbenico, ki je izdala homologacijo ZN, o vseh spremembah specifičnih značilnosti tipa, kot so zabeležene v opisnem listu iz odstavka 1.3.

2.2. Pogodbenica sprejme odločitev, katerega od postopkov za spremembo homologacije ZN, kot sta opisana v odstavkih 2.5 in 2.6, je treba upoštevati. Po potrebi se lahko pogodbenica v posvetovanju s proizvajalcem odloči, da je treba podeliti novo homologacijo ZN.

2.3. Vloga za spremembo homologacije ZN se lahko predloži le pogodbenici, ki je izdala prvotno homologacijo ZN.

2.4. Če pogodbenica meni, da je treba za spremembo homologacije ZN izvesti inšpekcijske preglede ali preskuse, o tem ustrezno obvesti proizvajalca.

2.5. Če se spremenijo specifične značilnosti tipa, kot so zabeležene v opisnih listih in poročilih o preskusih, in pogodbenica meni, da spremembe verjetno ne bodo imele velikega negativnega učinka na okoljske značilnosti in/ali funkcionalno varnost, ter tip v vsakem primeru še vedno izpolnjuje zahteve zadevnih pravilnikov ZN, se sprememba homologacije ZN šteje za „revizijo“.

V tem primeru pogodbenica po potrebi izda revidirane strani opisnih listov in poročil o preskusih ter označi vsako revidirano stran, da sta jasno prikazana narava spremembe in datum ponovne izdaje. Za konsolidirano in posodobljeno različico opisnih listov in poročil o preskusih, ki jim je priložen podroben opis spremembe, se šteje, da izpolnjuje to zahtevo.

2.6. Sprememba homologacije ZN se šteje za „razširitev“, če so se spremenili podatki iz opisnih listov in:

(a) so potrebni dodatni inšpekcijski pregledi ali preskusi ali

(b) so se spremenile kakršne koli informacije na dokumentu s sporočilom (razen v njegovih priponkah) ali

(c) se je zahtevala homologacija za novejšo serijo sprememb po začetku veljavnosti, ki se lahko podeli, če so izpolnjene zahteve v zvezi z novejšo serijo sprememb.

2.7. Z obrazcem sporočila se potrditev ali zavrnitev spremembe homologacije ZN, v kateri so navedene spremembe, sporoči pogodbenicam Sporazuma iz leta 1958, ki uporabljajo pravilnike ZN. Poleg tega se ustrezno spremeni seznam opisnih listov in poročil o preskusu, priložen dokumentu s sporočilom, da se zabeleži datum najnovejše revizije ali razširitve.

2.8. Homologacijski organ, ki podeli razširitev homologacije, posodobi homologacijsko številko s številko razširitve, ki je skladna s številom zaporednih razširitev, ki so že bile podeljene v skladu s seznamom 4, priloženim Sporazumu iz leta 1958, in izda revidirani obrazec sporočila, ki je označen s številko razširitve.

Seznam 4

Oštevilčevanje homologacij ZN

1. Od začetka veljavnosti Sporazuma iz leta 1958 pogodbenice izdajajo homologacijsko številko v skladu z odstavkom 1.10 seznama 3 za vsako novo homologacijo tipa ali razširitev take homologacije.

2. Od začetka veljavnosti Sporazuma iz leta 1958 in ne glede na to, da določbe o homologacijskih oznakah v kateri koli različici pravilnikov ZN morda določajo drugače, proizvajalec na zahtevo namesti homologacijsko oznako v skladu z določbami zadevnih pravilnikov ZN, pri čemer v navedeni oznaki uporabi prvi dve števki oddelka 2 in števke oddelka 3 homologacijske številke, kot je omenjena v tem seznamu, kot homologacijsko številko za vsako cestno vozilo, opremo ali del, za katerega je bila podeljena nova homologacija ali za katerega so bile take homologacije razširjene. Vendar se ta določba ne uporablja, če pravilnik ZN določa, da se v homologacijski oznaki namesto homologacijske številke uporablja homologacijska ali identifikacijska koda. Ničli na začetku oddelka 3 se lahko izpustita.

3. Vsakemu homologiranemu tipu se podeli homologacijska številka. Homologacijsko številko sestavljajo štirje oddelki. Vsak oddelek je ločen z znakom „*“.

Oddelek 1: velika črka „E“, ki ji sledi številčna oznaka pogodbenice, ki je podelila homologacijo.

Oddelek 2: številka zadevnega pravilnika ZN, ki ji sledijo črka „R“ in:

(a) dve števki (z ničlama na začetku, če je to ustrezno), ki navajata serijo sprememb, ki vključujejo tehnične določbe pravilnika ZN, ki se uporablja za homologacijo (00 za pravilnik ZN v prvotni obliki);

(b) poševnica in dve števki (z ničlama na začetku, če je to ustrezno), ki navajata številko dopolnila serije sprememb, ki se uporabljajo za homologacijo (00 za serijo sprememb v prvotni obliki);

(c) poševnica in eden ali dva znaka, ki navajata fazo izvajanja, če je to ustrezno.

Oddelek 3: štirimestna zaporedna številka (z ničlama na začetku, če je to ustrezno). Zaporedje se začne z 0001.

Oddelek 4: dvomestna zaporedna številka (z ničlama na začetku, če je to ustrezno) za označitev razširitve. Zaporedje se začne z 00.

Vse števke so arabske števke.

4. Ista pogodbenica ne podeli iste številke drugi homologaciji.

Primeri:

Primer druge razširitve četrte homologacije, ki jo je izdala Nizozemska v skladu s pravilnikom ZN št. 58 v prvotni obliki:

E4*58R00/00*0004*02

Primer prve razširitve 2 439. homologacije, ki jo je izdalo Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska za homologacijo vozila v skladu s pravilnikom ZN št. 83, tretja serija sprememb, različica za vozila kategorije M, N_1 razred I, v zvezi z emisijami onesnaževal v skladu z zahtevami za motorno gorivo:

E11*83R03/00J*2439*01

Seznam 5

Razpošiljanje dokumentacije o homologaciji

1. Če mora homologacijski organ predložiti kopijo homologacije in njenih priponk ali to stori na zahtevo, dokumente pošlje v papirni obliki ali elektronski obliki prek elektronske pošte, poleg tega pa lahko uporabi varno internetno zbirko podatkov, ki jo je vzpostavila Gospodarska komisija Združenih narodov za Evropo.

2. Med dokumenti, shranjenimi v varni internetni zbirki podatkov, so vsaj dokumenti, določeni v vsakem pravilniku ZN. Ti vključujejo dokumentacijo za obveščanje pogodbenic o podelitvi, razširitvi, zavrnitvi ali preklicu homologacije ali dokončnem prenehanju proizvodnje tipa cestnih vozil, opreme ali delov v skladu s pravilnikom ZN.

3. Če so homologacije, ki veljajo za cestna vozila, opremo ali dele, shranjene v varni internetni zbirki podatkov, se lahko homologacijske oznake, ki jih določajo pravilniki ZN, nadomestijo z enotnim identifikatorjem (UI), pred katerim je simbol (UI), razen če je drugače določeno v pravilnikih ZN. Zbirka podatkov samodejno ustvari enotni identifikator.

4. Vse pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN, imajo dostop do informacij o navedenem pravilniku ZN v zbirki podatkov, saj lahko uporabijo enotni identifikator, s katerim lahko dostopajo do ustreznih informacij v zvezi z določenimi homologacijami.

5. Pravilniki ZN, priloženi Sporazumu iz leta 1958, lahko določajo, da je treba homologacije za učinkovito delovanje postopka homologacije po potrebi razposlati kot elektronske kopije, pri čemer se uporabi varna internetna zbirka podatkov, kar je odvisno od pravic do dostopa, kot jih opredelijo pogodbenice.

Seznam 6

Postopki za reševanje vprašanj v zvezi z razlago, povezanih z uporabo pravilnikov ZN in podelitvijo homologacij v skladu s temi pravilniki ZN

1. *Vprašanja v zvezi z razlago pred podelitvijo homologacije ZN*

Če mora homologacijski organ v skladu z vlogo za homologacijo ZN poiskati razlago v zvezi z uporabo pravilnika ZN ali če to zahteva vložnik, ki je predložil vlogo za homologacijo, homologacijski organ pred sprejetjem odločitve dejavno obvesti druge homologacijske organe in se z njimi posvetuje.

Zadevni homologacijski organ o vprašanju in predlagani rešitvi v zvezi z razlago obvesti druge homologacijske organe, ki uporabljajo pravilnik ZN, pri čemer predloži vse podporne informacije proizvajalca. Na splošno bi se to moralo izvesti prek elektronskih medijev. Drugi homologacijski organi lahko v štirinajstih dneh predložijo odgovore.

(a) Homologacijski organ upošteva vse prejete pripombe in nato podeli homologacijo v skladu z novo razlago.

(b) Če na podlagi prejetih pripomb ni mogoče sprejeti odločitve, homologacijski organ pridobi dodatna pojasnila v skladu s postopkom, opisanim v odstavku 3 v nadaljevanju.

2. *Vprašanja v zvezi z razlago po podelitvi homologacije ZN*

Če se razlage pogodbenic razlikujejo, vendar se vprašanja v zvezi z razlago pojavijo po izdaji homologacije, se upoštevajo postopki, opisani v nadaljevanju.

Najprej si zadevne pogodbenice prizadevajo za soglasno rešitev vprašanja. Za to je potreben uradnik za zvezo, vsaka pogodbenica pa mora pregledati postopke, ki se uporabljajo za preskušanje in homologacijo cestnih vozil, opreme in delov, ki so predmet spora v zvezi z razlago. Uporabijo se naslednji postopki:

(a) če homologacijski organ prizna napako, sprejme ukrepe v skladu z določbami iz Sporazuma iz leta 1958, zlasti členom 4 navedenega sporazuma;

(b) če se doseže dogovor, v skladu s katerim je potrebna nova ali drugačna razlaga obstoječe prakse (katere koli pogodbenice), se o tem nemudoma obvesti druge pogodbenice, ki uporabljajo zadevni pravilnik ZN. Druge pogodbenice lahko v štirinajstih dneh predložijo pripombe na odločitev, nato pa lahko homologacijski organi ob upoštevanju vseh prejetih pripomb izdajo homologacije ZN v skladu z novo razlago;

(c) če dogovora ni mogoče doseči, zadevne pogodbenice zahtevajo dodaten pregled z arbitražo, opisano v odstavku 3 v nadaljevanju;

(d) v vsakem primeru se na zadevo opozori pristojno pomožno delovno skupino Svetovnega foruma za harmonizacijo pravilnikov o vozilih (WP.29). Po potrebi pomožna delovna skupina predloži WP.29 predloge o ustreznih regulativnih spremembah, katerih cilj je odpraviti različne razlage.

3. *Arbitraža prek WP.29 in pomožnih delovnih skupin*

Predsedujoči pomožnih delovnih skupin opredelijo vprašanja, ki izhajajo iz različnih razlag pogodbenic v zvezi z uporabo pravilnikov ZN in podelitvijo homologacij ZN v skladu z navedenimi pravilniki ZN, da se čim prej vzpostavijo ukrepi za odpravo različnih razlag.

Predsedujoči delovnih skupin razvijejo ustrezne postopke za obravnavo takih vprašanj v zvezi z razlago, da se WP.29 lahko dokaže, da:

(a) se v celoti upoštevajo različna stališča homologacijskih organov zadevnih pogodbenic in stališča drugih pogodbenic, ki uporabljajo pravilnik ZN;

(b) odločitve temeljijo na ustreznih tehničnih nasvetih, pri čemer se v celoti upošteva zadevno področje;

(c) se sprejme soglasna odločitev, če je to le mogoče;

(d) so postopki pregledni in jih je mogoče revidirati.

Predsedujoči lahko doda novo točko dnevnega reda o vprašanju na naslednjem razpoložljivem zasedanju pomožne delovne skupine, ne da bi potreboval predhodno odobritev WP.29, če je to potrebno za rešitev vprašanja. V tem primeru predsedujoči ob prvi priložnosti poroča WP.29 o napredku.

Po koncu arbitraže predsedujoči predloži poročilo WP.29.

3.1. Če se vprašanje lahko reši v okviru trenutnega regulativnega okvira:

Razlaga pravilnika ZN, o kateri je bil sprejet dogovor v delovni skupini, se izvaja in homologacijski organi v skladu z njo izdajajo homologacije ZN.

3.2. Če vprašanja ni mogoče rešiti v okviru trenutnega regulativnega okvira:

WP.29 je o tem ustrezno obveščen in zahteva, da zadevna pomožna delovna skupina vprašanje obravnava kot prednostno točko na naslednjem zasedanju. Dnevni red zasedanja se ustrezno spremeni.

Pomožna delovna skupina obravnava vsak predlog glede vprašanja v zvezi z razlago, uradne predloge pa predloži WP.29, da spremeni zadevni pravilnik ZN v skladu z običajnimi postopki. WP.29 vprašanje obravnava kot prednostno točko na naslednjem zasedanju.

Seznam 7

Postopek za izredne homologacije v zvezi z novimi tehnologijami

1. Pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN, lahko na podlagi vloge proizvajalca podelijo izredno homologacijo v skladu s pravilnikom ZN za vozilo, opremo ali del, ki vključuje tehnologije, ki niso skladne z eno ali več zahtevami zadevnega pravilnika ZN, če pooblastilo podeli Upravni odbor iz Sporazuma iz leta 1958 v skladu s postopkom, opisanim v odstavkih 2–12 tega seznama.

2. Do sprejetja odločitve, ali se podeli tako pooblastilo za izredno homologacijo, lahko pogodbenica, ki uporablja pravilnik ZN, podeli začasno homologacijo le za svoje ozemlje. Druge pogodbenice, ki uporabljajo zadevni pravilnik ZN, se lahko odločijo, ali bodo sprejele začasno homologacijo na svojem ozemlju.

3. Pogodbenica, ki podeli začasno homologacijo iz odstavka 2 tega seznama, o svoji odločitvi obvesti Upravni odbor in predloži datoteko s:

(a) pojasnili, zakaj zaradi zadevnih tehnologij ali koncepta vozilo, oprema ali del ni skladen z zahtevami iz pravilnika ZN;

(b) opisom varnostnih, okoljskih ali drugih vidikov ter sprejetih ukrepov;

(c) opisom preskusov in rezultatov, ki kažejo, da je v primerjavi z zahtevami, v zvezi s katerimi se zaprosi za izvzetje, zagotovljena vsaj enaka raven varnosti in varstva okolja;

(d) zahtevo za pooblastilo za podelitev izredne homologacije v skladu s pravilnikom ZN za tip vozila, opreme ali dela.

4. Upravni odbor obravnava celotno priglasitev iz odstavka 3 tega seznama na naslednjem zasedanju po prejetju priglasitve, če je bila priglasitev prejeta vsaj tri mesece pred zasedanjem. Po obravnavi priglasitve se Upravni odbor lahko odloči, da bo pooblastil ali zavrnil podelitev izredne homologacije oziroma predložil zadevo pristojni pomožni delovni skupini.

5. Upravni odbor sprejme odločitev v skladu s postopkom iz člena 8 Dodatka.

6. Izredna homologacija, za katero je predložena vloga v skladu s pravilnikom ZN in ki je navedena v odstavku 3 tega seznama, se šteje za pooblaščeno, razen če v enem mesecu od datuma, ko izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo o sklepu o pooblastilu Upravnega odbora obvesti pogodbenice, več kot petina pogodbenic, ki uporabljajo pravilnik ZN v času obvestila, sporoči izvršnemu sekretarju Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo, da se ne strinja s pooblastitvijo izredne homologacije.

7. Če se sprejme pooblastilo za podelitev izredne homologacije, izvršni sekretar Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo o tem sprejetju čim prej obvesti pogodbenice, ki uporabljajo zadevni pravilnik ZN.

Od dne navedenega obvestila pogodbenica iz odstavka 3 tega seznama lahko podeli izredno homologacijo v skladu s pravilnikom ZN. Izredno homologacijo sprejmejo pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN, razen pogodbenic, ki so izvršnemu sekretarju Združenih narodov za Evropo sporočile svoje nestrinjanje ali namen, da ne bodo takoj sprejele izredne homologacije. Pogodbenice, ki so sporočile svoje nestrinjanje ali namen, da ne bodo takoj sprejele izredne homologacije, lahko s pooblastilom Upravnega odbora pozneje sprejmejo izredno homologacijo tako, da o svoji odločitvi obvestijo izvršnega sekretarja Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo.

8. Upravni odbor določi kakršne koli omejitve v sklepu o pooblastilu. Roki niso krajši od šestintridesetih mesecev. Pogodbenice, ki uporabljajo pravilnik ZN, sprejemajo izredno homologacijo vsaj do poteka roka, če obstaja, ali v primeru nadaljnje spremembe zadevnega pravilnika ZN v skladu z odstavkoma 9 in 10 tega seznama, da se upošteva tehnologija, ki jo zajema izredna homologacija, do datuma, od katerega lahko pogodbenice zavrnejo homologacije v skladu s predhodno različico pravilnika ZN, odvisno od tega, kateri datum je prej.

Pogodbenica, pooblaščena za podelitev izredne homologacije, zagotovi, da proizvajalec v celoti izpolnjuje zahteve v zvezi z vsemi omejitvami, povezanimi s to homologacijo, in da je v obrazcu sporočila jasno navedeno, da homologacija temelji na izvzetju, ki ga je pooblastil Upravni odbor.

9. Upravni odbor istočasno obvesti pomožno delovno skupino, pristojno za pravilnik ZN, o pooblastilu za podelitev izredne homologacije.

Pogodbenica, pooblaščena za podelitev izredne homologacije, pomožni delovni skupini, pristojni za pravilnik ZN, predloži predlog o spremembi pravilnika ZN, za katerega se je zahtevala izredna homologacija, da se prilagodi tehnološkemu razvoju. Predlog se predloži do naslednjega zasedanja pomožne delovne skupine po obvestilu o sklepu o pooblastilu Upravnega odbora v skladu z odstavkom 6 tega seznama.

10. Ko se pravilnik ZN spremeni tako, da upošteva tehnologijo, za katero je bila podeljena izredna homologacija, in začne veljati, lahko proizvajalec predloži vlogo za homologacijo v skladu s spremenjenim pravilnikom ZN, ki nadomesti izredno homologacijo, ki je bila predhodno podeljena v skladu z navedenim pravilnikom ZN. Homologacijski organ, ki podeli navedeno homologacijo, v razumnem času prekliče izredno homologacijo ali obvesti homologacijski organ, ki je podelil izredno homologacijo, da je treba to izredno homologacijo preklicati.

11. Če se postopek za spremembo pravilnika ZN ne zaključi do poteka roka iz odstavka 8 tega seznama, se lahko veljavnost izredne homologacije na zahtevo pogodbenice, ki je podelila izredno homologacijo, podaljša, kar je odvisno od sklepa, sprejetega v skladu s postopkom, opisanim v odstavkih 2 in 3 tega seznama. Vendar če pogodbenica, ki je bila pooblaščena za podelitev izredne homologacije, ni predložila predloga o spremembi pravilnika ZN pred rokom iz odstavka 9 tega seznama, navedena pogodbenica takoj prekliče to izredno homologacijo, pri čemer upošteva rok iz odstavka 8 tega seznama. Pogodbenica, ki je preklicala izredno homologacijo, o tem ustrezno obvesti Upravni odbor na naslednjem zasedanju.

12. Če Upravni odbor sprejme odločitev, da ne bo podelil pooblastila za podelitev izredne homologacije, lahko pogodbenica, ki je izdala začasno homologacijo iz odstavka 2 tega seznama, prekliče to začasno homologacijo. V tem primeru navedena pogodbenica takoj obvesti imetnika začasne homologacije, da se bo navedena začasna homologacija, podeljena v skladu z odstavkom 2 tega seznama, preklicala v šestih mesecih po datumu sklepa, pri čemer je treba upoštevati, da je začasna homologacija veljavna vsaj še dvanajst mesecev po njeni podelitvi.

Seznam 8

Splošni pogoji za virtualne preskusne metode

1. *Virtualni preskusni model*

Za opis in izvedbo virtualnega preskušanja se kot osnovna struktura uporabi naslednji sistem:

(a) namen,

(b) strukturni model,

(c) robni pogoji,

(d) predvidene obremenitve,

(e) izračun,

(f) ocena,

(g) dokumentacija.

2. *Temelji računalniške simulacije in izračuna*

2.1. Matematični model

Matematični model predloži proizvajalec. Izraža zapletenost konstrukcije cestnih vozil, opreme in delov, ki se preskušajo v skladu z zahtevami pravilnika ZN in njegovih robnih pogojev.

Iste določbe se smiselno uporabljajo za preskušanje sestavnih delov ne glede na vozilo.

2.2. Postopek potrditve matematičnega modela

Matematični model se potrdi v primerjavi z dejanskimi preskusnimi pogoji.

V ta namen se izvede ustrezni fizični preskus, rezultati, dobljeni z matematičnim modelom, pa se primerjajo z rezultati fizičnega preskusa. Dokaže se primerljivost rezultatov preskusov. Proizvajalec ali tehnična služba sestavi poročilo o potrditvi in ga predloži homologacijskemu organu.

O vseh spremembah matematičnega modela ali programske opreme, zaradi katerih bo verjetno razveljavljeno poročilo o potrditvi, se obvesti homologacijski organ, ki lahko zahteva, da se opravi nov postopek potrditve.

2.3. Dokumentacija

Proizvajalec da na razpolago podatke in pomožna orodja, ki se uporabijo za simulacijo in izračun, ter jih ustrezno dokumentira za tehnično službo.

3. *Orodja in podpora*

Proizvajalec na zahtevo homologacijskega organa ali tehnične službe zagotovi potrebna orodja, vključno z ustrezno programsko opremo, ali omogoči dostop do njih.

Poleg tega proizvajalec zagotovi ustrezno podporo homologacijskemu organu ali tehnični službi.

Zagotavljanje dostopa in podpore tehnični službi slednje ne razreši obveznosti v zvezi z usposobljenostjo njenega osebja, plačilom licenčnih pravic in spoštovanjem zaupnosti.